

BARN SOM BROTTSOFFER

**Information till föräldrar vars barn har
blivit offer för ett vålds- eller sexualbrott**

BARN SOM BROTTSOFFER

Information till föräldrar vars barn har blivit offer för ett vålds- eller sexualbrott

INNEHÅLL

1.	Handbokens syfte	3
2.	Vad gör jag om jag upptäcker eller misstänker att mitt barn har blivit offer för ett brott	4
3.	Vilken hjälp kan mitt barn eller vår familj få?	6
4.	Hur framskrider straffprocessen?	8
5.	Varifrån och hur kan vi få ersättning?	14
6.	Länkar och ytterligare information	15

1. Handbokens syfte

Denna handbok är avsedd för föräldrar och vårdnadshavare till barn som misstänks ha blivit offer för ett vålds- eller sexualbrott. Med ett barn avses en person som är under 18 år.

I handboken berättas om de olika skedena i en straffprocess och på vilket sätt föräldern eller vårdnadshavaren på bästa möjliga sätt kan stödja barnet. Handboken innehåller basinformation om de praktiska arrangemangen under brottsutredningen och rättegången. Föräldrarna kan känna sig osäkra och oroa sig för många olika saker när det gäller hörande av ett barn och behandlingen av ett barns ärende. I handboken behandlas föräldrarnas vanligaste frågor och berättas var man kan få hjälp, stöd och råd.

Med tanke på barnets välmående är det viktigt att misstankar om våldsbrott eller sexuellt utnyttjande utreds. Att bli utsatt för en sådan situation är tungt därför är det bra för föräldrarna att veta att behandlingen av dessa ärenden kan underlättas på många olika sätt.

2. Vad gör jag om jag upptäcker eller misstänker att mitt barn har blivit offer för ett brott

- Försök hålla dig lugn.
- Kontakta polisen och anmäl brottet snarast möjligt.
- Pressa inte barnet att berätta om saken utan låt sakkunniga sköta den närmare utredningen.
- Om barnet självmant berättar om vad som har hänt, skriv upp hans eller hennes berättelse så ordagrant som möjligt. Skriv också upp i vilket sammanhang ärendet kom fram och de frågor du eventuellt ställde till barnet. Använd barnets egna uttryck, tolka inte.
- Undvik att aktivt fråga om saken. Om du ställer frågor, be barnet enbart precisera sin berättelse genom öppna och neutrala frågor, såsom "Vad menar du?" eller "Kan du berätta mer om det där?" Ta inte själv upp nya ärenden i diskussionen.
- Undvik att tala om saken med andra vuxna i barnets närvaro. Försök att hantera din egen ångest då barnet inte är på plats.
- Sträva efter att barnet kan fortsätta sin vardag som vanligt.
- Skaffa ett biträde för ditt barn efter att du har anmält brottet.
- Via de tjänster som tillhandahålls för brottsoffer kan du och ditt barn avgiftsfritt få en stödperson.

Bra att veta:

- Det viktigaste för barnet är att han eller hon får stöd av sin egen familj. Huruvida den misstänkte döms för brottet eller inte kan vara viktigare för föräldrarna än för barnet. Straffprocessen kan ta länge. Därför är det bra att se det så att barnets andel i processen slutar när han eller hon har berättat om saken i samband med förundersökningen. Efter detta ska barnet få fortsätta sitt liv som vanligt.
- Det kan kännas väldigt tungt att misstänka att barnet har blivit offer för ett vålds- eller sexualbrott. Det finns dock viktiga fördelar med att ärendet kommer fram: myndigheterna kan börja undersöka ärendet, och du och ditt barn har möjlighet att få hjälp.
- Ibland kan omvärldens kraftiga reaktioner vara lika skadliga för barnet än själva upplevelsen av att bli offer för ett brott. Försök att skydda barnet mot sådana reaktioner.
- I takt med att straffprocessen framskrider kan bl.a. polisen ge ytterligare upplysningar och råd.

3. Vilken hjälp kan mitt barn eller vår familj få?

Juridisk hjälp

Målsäganden, det vill säga brottsoffret, har rätt att anlita ett biträde. Biträdet kan vara en privat advokat, ett offentligt rättegångsbiträde eller ett rättegångsbiträde med tillstånd. Kontaktinformation för privata advokater finns på Advokatförbundets webbplats. De statliga rättshjälpsbyråernas kontaktinformation finns på rättsväsendets webbplats. Där finns också en förteckning över rättegångsbiträden med tillstånd. Se länklistan i slutet av handboken.

När det gäller offer för sexualbrott, våld i nära relationer eller allvarliga våldsbrott betalas biträdets arvode av statens medel oberoende av målsägandens inkomster eller förmögenhet. Ett offer för något annat brott kan beviljas rättshjälp, om han eller hon är mindre bemedlad och behöver juridisk hjälp. I dessa fall betalar staten biträdets arvode.

Vid allvarliga brott mot person är det alltid någon annan än målsäganden själv som betalar rättegångskostnaderna. Därför ska du inte låta bli att skaffa ett biträde för att du oroar dig för kostnaderna.

Det lönar sig att skaffa ett biträde så snart som möjligt efter att brottet har anmälts. Biträdet ser till att barnet hörs på bästa möjliga sätt. Biträdet kan också vid behov kräva att rättegången hålls utan att allmänheten är närvarande och att dokumenten hålls hemliga. Biträdet framställer också ersättningsanspråken efter att nödvändiga utredningar har skaffats in.

Annat stöd

En plötslig misstanke om att ett barn har blivit offer för ett brott leder till en krissituation som kan framkalla kraftiga reaktioner. Detta är normalt. Det är dock också möjligt att barnet inte reagerar alls, vilket också är helt normalt. Största delen av barnen klarar sig bra av att delta i brottsutredningen. De kan uppleva det som en lättnad att ärendet har kommit fram och att någon lyssnar på dem.

En del av barnen behöver stöd under straffprocessen och också efter den. Det kan kännas jobbigt för barnet att tala om saken och barnet kan oroas för många olika saker. Ett litet barn kan till exempel oroas för att han eller hon själv eller någon annan hamnar i fängelse eller att man inte kommer att tro på honom eller henne. Du kan förklara att barnet inte kommer att bestraffas för det hon eller han berättar och att barnet inte hamnar i fängelse. Du kan också säga att man kommer att lyssna på barnet och att det han eller hon säger tas på allvar.

Om brottet påverkar barnets vardag är det skäl att söka hjälp. Barnet behöver hjälp om han eller hon inte klarar av att gå i skolan eller till daghemmet, om han eller hon är ständigt rädd, irriterad och arg eller plågas av kraftiga skuld känslor för det som har hänt. Också avståndstagande, aggressivitet, sömnproblem eller kraftig ångest är tecken på att barnet behöver hjälp. I dessa fall är det skäl att utreda barnets läge. Barnskyddsmyndigheterna kan hjälpa med att hitta den lämpligaste tjänsten i din kommun.

Det är viktigt att diskutera med polisen som undersöker fallet i vilket skede av brottsundersök-

ningen det eventuellt söks experthjälp för barnet. Orsaken till att polisen behöver veta när hjälp har sökts är att detta kan vara av betydelse vid den senare bedömningen av barnets berättelse. Det kan vara nyttigt för barnet att få tala med någon om saken direkt efter att händelsen har kommit fram, men det rekommenderas att terapin inte inleds förrän förhöret som behövs för förundersökningen har hållits. Det är också viktigt att du med beaktande av barnets ålder berättar för honom eller henne vad straffprocessen går ut på.

Det brukar vara till nytta för barnet att föräldrarna skaffar information och hjälp till sig själva. Till exempel via Brottsofferjouren är det möjligt att få information och stöd i alla skedena av behandlingen. Ett brottsoffer, dennes närstående eller ett vittne i ärendet har möjlighet att avgiftsfritt få en stödperson. Stödpersonen har till uppgift att hjälpa och stödja i praktiska frågor som gäller straffprocessen.

Också barnskyddsmyndigheterna kan erbjuda hjälp till familjen. Barnskyddsverksamheten syftar först och främst till att säkra att barnet är tryggt. När det gäller akuta familjeinterna situationer kan de familjemedlemmar som känner sig hotade eller är i fara söka sig till ett skyddshem. Hjälp kan fås också via den egna kommunens hälsovårdstjänster. I de flesta städerna finns det även en socialjour eller olika slags kriscenter som kan kontaktas för att få hjälp.

På webben finns rikligt med information om olika stödtjänster (se länkarna i slutet av handboken). Kom dock ihåg att det till exempel på diskussionsforumen på webben även finns mycket felaktig och vilseledande information.

4. Hur framskrider straffprocessen?

Polisens förundersökning

Efter att ha mottagit och registrerat en brottsanmälan, överväger polisen om det finns anledning att inleda förundersökning i ärendet. Förundersökning inleds om det finns skäl att misstänka att ett brott har begåtts. Förundersökningen leds alltid av polisen. Oftast inleder polisen förundersökningen med att förhöra målsäganden, det vill säga brottsoffret. När brottsoffret är ett litet barn, förhör polisen vanligen först den vuxna personen som misstänker att ett brott har begåtts. Utöver målsäganden förhör polisen även den misstänkte och vittnen.

Förundersökningen avslutas med att polisen upprättar ett förundersökningsprotokoll över materialet som samlats in. Brottsoffret och den brottsmisstänkte har möjlighet att ta del av protokollet och i detta skede kan förundersökningen ännu kompletteras. Efter detta skickar polisen förundersökningsprotokollet till åklagaren. Åklagaren beslutar om åtal ska väckas eller inte.

Om den misstänkte i ett brott som riktar sig mot ett barn är barnets vårdnadshavare eller vårdnadshavarens släkting, kan vårdnadshavaren inte företräda barnet. Detta betyder att om en av föräldrarna misstänks för ett brott som riktar sig mot barnet, kan ingendera av föräldrarna vara barnets intressebevakare i ärendet. I dessa fall förordnas det en ställföreträdare för intressebevakaren. Myndigheterna sörjer för skaffandet av ställföreträdaren.

Bild: Polisnärheten i Helsingfors

Undersökning av fysiska skador

Som en del av förundersökningen kan en läkare på begäran av polisen göra nödvändiga undersökningar för att konstatera eventuella fysiska skador. Dessa undersökningar görs i regel inom specialiserad sjukvård. Läkareundersökningen ska göras så snart som möjligt efter händelsen. Det är viktigt att eventuella skador undersöks och registreras noggrant. I samband med undersökningen kan skadorna fotograferas. Ibland tas också blod- och urinprov samt andra behövliga prov. Läkaren lämnar ett utlåtande över sin undersökning till polisen.

Undersökningen av ett barn börjar med en vanlig läkarundersökning, där läkaren lyssnar på hjärtat och lungorna, känner på magen och tittar i munnen. Barnet undersöks "från topp till tå" så att man inte missar något viktigt. Det strävas efter att göra undersökningen på ett sådant sätt att barnet känner sig så tryggt och lugnt som möjligt. Undersökningen görs inte mot barnets vilja.

Läkare, andra hälsovårdsmyndigheter och vissa andra myndigheter är skyldiga att göra barnskyddsanmälan och brottsanmälan då de misstänker sexuellt utnyttjande av barn, om sådana anmälningar ännu inte har gjorts. Om hälsovårdsmyndigheterna misstänker att ett barn har misshandlats är de skyldiga att göra barnskyddsanmälan. Också polisen är skyldig att göra barnskyddsanmälan då det misstänks att ett barn har blivit utsatt för misshandel eller ett sexualbrott. Barnskyddsmyndigheterna ska bedöma barnets situation och säkerställa att barnet är tryggt. Dessutom erbjuder barnskyddsmyndigheterna vid behov hjälp även till föräldrarna.

Förhör med barn

En viktig del av förundersökningen är att förhöra barnet. Polisen bestämmer i samarbete med åklagaren huruvida förhöret hålls hos polisen eller på basis av polisens begäran vid en rättspsykiatrisk undersökningsenhet för barn och ungdomar, som finns vid i anslutning till universitetscentralsjukhusen. Största delen av förhören med barn hålls hos polisen. Vid en rättspsykiatrisk undersökningsenhet hörs barnet av en psykolog som specialiserat sig på att intervjua barn. Innan barnet förhörs träffar förhöraren vanligen barnets föräldrar.

Före förhöret samlas det in sådan bakgrundsinformation som är av betydelse för fallet. I bakgrundsinformationen kartläggs barnets, familjens och närståendekretsens förhållanden samt ärenden som gäller brottsmisstanken. I bakgrundsinformationen ingår också väsentliga uppgifter om barnets uppväxt och utveckling, vilka kan vara nyttiga för att underlätta förhöret. På basis av bakgrundsinformationen bedöms det noga om det eventuellt finns andra orsaker till brottsmisstanken. Denna bedömning betyder dock inte att man inte tror på barnet eller familjen, utan bedömningen syftar till att säkerställa ett neutralt forskningsgrepp. Det är fråga om en grundläggande princip som gäller både förundersökningen och en rättvis rättegång. Det är viktigt att eventuella felaktiga eller obefogade misstankar identifieras.

Barnet förhörs vanligen 1–3 gånger. Syftet är att på ett så pålitligt sätt som möjligt höra barnets egen berättelse om vad som har hänt. Förhöret börjar med att man med beaktande av barnets utvecklingsnivå går igenom de regler och anvisningar som gäller intervjun. Barnet pressas inte att tala.

För att förhöret ska lyckas är det viktigt att förhöraren skapar en så bra kontakt med barnet som möjligt. Kontakten skapas i lugn och ro, och det kan hända att själva brottsmisstanken inte alls behandlas under det första förhöret. Vid förhöret används i allmänhet inga hjälpmedel och barnet hörs inte heller vid sidan av lek. Situationen kan vara krävande för barnet, men många barn och unga upplever det som en lättnad att få tala om saken.

Med tanke på alla parter är det viktigt att förhöret sköts på ett tillförlitligt sätt.

När ett barn förhörs ska dennes lagliga företrädare (vanligen barnets vårdnadshavare eller ställföreträdaren för intressebevakaren) underrättas om förhöret. Företrädaren har rätt att vara närvarande vid förhöret, om inte denna person själv misstänks för det brott som undersöks. Det rekommenderas dock att föräldrarna inte är närvarande i förhörsrummet. Det är oftast lättare för förhöraren att skapa ett samarbetsförhållande med barnet om föräldrarna inte är närvarande, och det kan också vara lättare för barnet att berätta om händelsen självständigt. Barnet kan oroa sig för föräldrarnas reaktioner och till och med låta bli att berätta om vissa saker för att skydda sina föräldrar. För tonåringar eller barn som närmar sig tonåren kan det vara svårt att berätta om vissa saker som är viktiga för förundersökningen i föräldrarnas närvaro. Om föräldern är på plats är det svårt att utreda en situation där föräldern har missförstått något eller av misstag styrt barnet i en viss riktning. Föräldern får absolut inte vara närvarande om det finns en risk att föräldern har ett eget intresse i saken, till exempel om det samtidigt pågår en vårdnadstvist.

Om barnet hörs vid en rättspsykiatrisk undersökningsenhet för barn och ungdomar ska polisen följa intervjun. Polisen är dock inte närvarande i samma rum med barnet och psykologen som intervjuar barnet, utan polisen följer intervjun via en videoförbindelse i ett annat rum. Också åklagaren, barnets biträde, ställföreträdaren för intressebevakaren, den misstänktes biträde eller personer som hör till den rättspsykiatriska undersökningsenhetens personal kan följa intervjun via en videoförbindelse.

Förhör med ett barn som är under 15 år videobandas oberoende av om förhöret sker hos polisen eller vid en rättspsykiatrisk undersökningsenhet. Videoupptagningen transkriberas, det vill säga skrivs upp ord för ord, och texten bifogas till utlåtandet av den rättspsykiatriska undersökningsenheten och till förundersökningsprotokollet.

Ett barn som är under 15 år behöver vanligen inte vara närvarande vid domstolen för att berätta om händelsen, om hans eller hennes berättelse har videobandats i samband med förundersökningen. Den som misstänks för brottet har rätt att ställa frågor till barnet via den rättspsykiatriska undersökningsenhetens intervjuare eller polisen. Om barnet under processens lopp fyller 15 år; kallas han eller hon in till domstolen för att berätta om händelsen, även om berättelsen i ett tidigare skede skulle ha videobandats.

Den rättspsykiatriska undersökningsenheten upprättar ett skriftligt utlåtande till polisen om sina undersökningar. Utlåtandet utgör en del av förundersökningsmaterialet. Efter att förundersökningen har slutförts kan du begära förundersökningsprotokollet av polisen.

När barnet har kallats in för förhör bör du beakta det följande:

- För att misstanken om brott ska kunna utredas på ett pålitligt sätt är det bäst att prata så lite som möjligt om ärendet med barnet före förhöret. Barnet ska alltså inte "tränas" inför förhöret. Undvik att prata om det ärende som förhöret gäller eller frågor som har samband med brottsmisstanken, om inte barnet själv tar upp dem.
- Du kan med beaktande av barnets ålder berätta för honom eller henne vad det är för ett ställe han eller hon ska gå till. Du kan säga att barnet ska gå till ett ställe där han eller hon får prata med en tant/farbror/polis, och att många barn och unga går till detta ställe för att prata. På detta ställe får barnet prata och berätta om olika saker som hör till hans eller hennes liv, såsom skolan, kompisarna, hemmet osv.
- Boka förhörstiden så att den passar in i barnets dagsrutiner och se till att barnet har vilat och ätit före förhöret.

Åklagaren

Åklagaren ska bl.a. se till att ett brott bestraffas enligt vad som stadgas i lagen. Åklagarna är varken polisens eller domstolens tjänstemän utan fungerar som självständiga tjänstemän vid de lokala åklagarämbetena.

Ett brottmål överlämnas till åklagaren efter att polisen har slutfört förundersökningen. Åklagaren avgör ärendet enbart på basis av det skriftliga material som polisen överlämnat till honom eller henne efter förundersökningen. Vid behov kan åklagaren be polisen lämna in tilläggsutredningar.

Åklagaren bedömer separat i fråga om varje brottsmisstänkt och varje gärning om det finns tillräckligt med bevis om att ett brott har begåtts. Åklagaren väcker åtal om det finns sannolika skäl för att den misstänkte är skyldig till brottet.

Om det inte finns tillräckligt med bevis för att ett brott har begåtts, beslutar åklagaren att inte väcka

åtal. Detta betyder dock inte att man inte tror på brottsoffret. Det betyder enbart att bevisen inte räcker till för att väcka åtal. Ibland baserar sig beslutet om att inte väcka åtal på andra lagstadgade skäl, t.ex. på att åtalsrätten har preskriberats, det vill säga att en för lång tid förflutit från brottet. Om åklagaren inte väcker åtal i ärendet skickar han eller hon ett skriftligt meddelande om detta till parterna. Samtidigt ger åklagaren anvisningar om vad du kan göra om du är missnöjd med åklagarens beslut.

Om åtal väcks får parterna uppgift om åtalet först av tingsrätten. Tingsrätten meddelar bl.a. behandlingsdagen, brottet som åtalet gäller samt de bevis som åklagaren har för avsikt att lägga fram.

När ärendet behandlas vid tingsrätten läser åklagaren upp åtalet, lägger fram de skriftliga bevisen samt hör de personer som han eller hon anser vara nödvändigt att höra för att styrka åtalet. Ibland kallar parterna in sina egna vittnen.

Rättegången

Om åklagaren beslutar att väcka åtal behandlas brottmålet vid tingsrätten. Tingsrätten ber målsäganden, det vill säga barnet, dennes vårdnadshavare eller ställföreträdaren för intressebevakaren, att skicka till domstolen sina anspråk mot den åtalade i skriftlig form. Biträdet hjälper till med detta.

För ärendet bestäms en behandlingsdag. Då hålls den egentliga muntliga rättegången vid tingsrätten. Tingsrätten underrättar den åtalade om att han eller hon måste vara närvarande vid rättegången. I detta sammanhang underrättas den åtalade också om åtalet och ersättningsanspråken. Också till målsäganden (offret) och vittnena skickas en kallelse till rättegången. Av kallelsen framgår om personlig närvaro vid rättegången är nödvändig. Om målsäganden är personligen närvarande vid rättegången, har han eller hon rätt att ha med sig ett biträde och en stödperson.

Ett barn behöver vanligen inte personligen komma till rättegången, om han eller hon vid tidpunkten för rättegången är under 15 år och om förhöret har videobandats i samband med förundersökningen. Barnet hörs vid en rättegång genom att se på videoupptagningen.

När ett barn som är över 15 år hörs vid en rättegång är det möjligt att använda vissa specialarrangemang för att skydda barnet. Det är bra att diskutera frågor som gäller hörandet på förhand med advokaten. Även domstolen kan kontaktas i förväg. Barnet kan vid behov ordnas möjlighet att bekanta sig med domstolens lokaler före rättegången.

Föräldern är inte skyldig att vara på plats vid rättegången när barnet hörs. Det överenskomms skilt med barnet eller ungdomen om föräldrarnas närvaro vid rättegången. Föräldrarna kan höras vid rättegången som vittnen.

För att skydda barnet hålls rättegångar som gäller sexuellt utnyttjande av barn i regel utan att allmänheten är närvarande. Tingsrätten kan också förordna att målsägandens identitet och handlingarna som gäller ärenden ska hållas hemliga. Det kan också förordnas att domen ska hemlighållas. Den åtalades namn, brottet som han eller hon dömts för, ersättningar som dömts ut samt straffet är dock alltid offentliga uppgifter.

Vid rättegången läser åklagaren upp åtalet och framställer sina yrkanden. Därefter framställer målsäganden eller dennes biträde målsägandens ersättningsanspråk och sedan meddelar den åtalade hur han eller hon ställer sig till de yrkanden som framställts. I vissa fall kan åklagaren på målsägandens begäran framställa även målsägandens ersättningsanspråk. Åklagaren presenterar ärendet och det skriftliga beviset. Därefter hörs parterna och vittnena personligen. Rättegången avslutas med slutanförandena och efter detta överlägger tingsrätten sitt beslut. Domen kan antingen avkunnas i rättssalen eller meddelas senare skriftligen i domstolens kansli.

I domen ska tingsrätten avgöra om den åtalade har gjort sig skyldig till brottet och bestämma straffet samt avgöra frågan om ersättningsskyldighet. Domstolen kan också förkasta åtalet, till exempel om bevisen inte räcker till för att döma den åtalade.

Ändring i tingsrättens dom kan sökas hos hovrätten eller högsta domstolen.

Vad händer efter rättegången?

Om det inte söks ändring i tingsrättens dom, vinner domen laga kraft och den kan verkställas. Detta betyder att den dömde börjar avtjäna sitt straff och är skyldig att betala de ersättningar han eller hon dömts att betala.

Rättsregistercentralen och utökningsmyndigheterna svarar för verkställigheten av bötesstraff. Om böter, ersättningar eller andra betalningar som dömts ut inte betalas frivilligt, kan utmätningssmannen utmäta en del av den dömdes lön, pension eller egendom för att se till att betalningen görs.

Brottsförhållningsmyndigheten svarar för verkställigheten av fängelsestraff och samhällspåföljder.

5. Varifrån och hur kan vi få ersättning?

Skadestånd

Om domstolen har ålagt gärningsmannen att betala skadestånd kan man antingen komma överens med gärningsmannen om hur betalningen ska ske eller ge en utmätningsman i uppdrag att driva in skadeståndet. En kopia av domstolsbeslutet, som fås avgiftsfritt från tingsrättens kansli, ska tillsammans med ansökan om utsökning lämnas till utsökningsverket. Utsökningsverket ger också närmare anvisningar om hur ersättning ska sökas.

Du kan också få ersättning från statskontoret, ditt försäkringsbolag eller Folkpensionsanstalten. Möjligheterna att få ersättning varierar och måste därför alltid utredas särskilt i varje enskilt fall. Biträdet kan hjälpa i frågor som gäller sökande av ersättning och betalningsarrangemang.

The image shows a close-up of a hand holding a blue pen, filling out a form titled "KORVAUSHAKEMUS" (Application for Compensation) from the "VALTIOKONTTORI" (State Compensation Agency). The form is in Finnish and contains several sections with checkboxes and text boxes. Handwritten text in blue ink is visible in several places: "Riksvård" (State Protection) in the "Hakijana" (Applicant) section, "Kokkaja" (Cook) in the "Läsnäkö" (Occupation) section, "12345" in the "Henkilötunnus" (ID number) section, "00010 Helsinki" in the "Postiosoite" (Postal address) section, "Suomi" (Finland) in the "Valtio" (Country) section, and "8770" in the "Y-tunnus" (Business ID) section. The form also includes checkboxes for "Korvauksen hakija on" (Who is the claimant?) and "Asuinvaltio rikoksen tekoalueella" (Residence country of the crime).

Ersättning av statens medel

Brottsoffer har rätt att få ersättning av staten för de skador som brottet har orsakat. Det skadestånd som brottsoffret får av gärningsmannen avdras från den ersättning som staten beviljar. Också den ersättning offret har fått eller kommer att få på grundval av någon annan lag eller försäkring avdras från ersättningen som beviljas av staten.

Ersättning av statens medel söks hos statskontoret. Till ansökan ska bifogas domstolsbeslutet, polisens förundersökningsprotokoll eller någon annan tillförlitlig utredning av händelseförloppet och om skadornas omfattning. Också eventuella läkarintyg och kvitton ska bifogas. Ansökningsblanketter fås på statskontoret, Folkpensionsanstalten och hos polisen. Blanketten finns också på webben på adressen www.valtiokonttori.fi.

Ersättning beviljas främst för personskador. Det kan då vara fråga om t.ex. ersättningar för sjukvårdskostnader, sveda och värk, bestående men och psykiskt lidande. Det har ställts ett tak för ersättningarna som betalas av statskontoret.

Mer information om ersättningar som betalas av staten finns i statskontorets broschyr *Ersättningar till offer för brott*.

6. Länkar och ytterligare information

Myndigheter

[Polisen](#)

[Rättsväsendet](#)

[Rättshjälpsbyråerna](#)

[Förteckning över rättegångsbiträden](#)

[Advokatförbundet](#)

[Folkpensionsanstalten](#)

[Statskontoret](#)

Broschyren [Ersättningar till offer för brott](#) (på finska)

Broschyren [Om du blir utsatt för ett brott](#)

Organisationer

[Brottsofferjouren](#)

Brottsofferjourens broschyr [Brottsprocessinformation till unga brottsoffer](#)

[Föreningen för Mental Hälsa i Finland](#)

Föreningen för Mental Hälsa i Finland, landsomfattande kristelefon: tfn 01019 5202

[Förbundet för mödra- och skyddshem rf](#)

[Nettiturvakoti](#) (enbart på finska)

[Våldtäktskriscentralen Tukinainen](#)

[Rädda Barnen rf](#)

[Mannerheims Barnskyddsförbund rf](#)

[Väestöliitto](#)

Information om barnskydd på webbplatsen av [Centralförbundet för Barnskydd](#)

SISÄASIAINMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDSMINISTERIET

Oktober 2013